

Saugos tyrimų skyrius

Mindaugas Česnauskis

2026

Saugos tyrimų įstatymas

2025 m. sausio 1 d. įsigaliojo

[Lietuvos Respublikos saugos tyrimų įstatymas Nr. XIV-3070.](#)

Pagal šį įstatymą atliekamų avarijų ir incidentų saugos tyrimų tikslas yra avarijų ir incidentų prevencija oro, vandens ir sausumos transporto srityse, taip pat naudojantis lynų kelio įrenginiais. Saugos tyrimais nesiekama nustatyti kaltės ar atsakomybės.

Saugos tyrimų įstatymas

7 straipsnis. Saugos tyrimo funkcijos įgyvendinimas

Saugos tyrimo funkciją atlieka Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Šiuo tikslu Teisingumo ministerijoje įsteigtas savarankiškas ir nepriklausomas struktūrinis padalinys (Saugos tyrimų skyrius), tiesiogiai pavaldus teisingumo ministrui.

Teisingumo ministras užtikrina saugos tyrimų skyriaus veiklos ir organizacinį nepriklausomumą.

Saugos tyrimų įstatymas

8 straipsnis. Saugos tyrimo nepriklausomumas

Saugos tyrimas yra nepriklausomas tyrimas. Saugos tyrimas atliekamas nepriklausomai nuo dėl avarijos ar incidento pradėtų, su jais susijusių administracinių, ikiteisminių ar teisminių procesų.

Saugos tyrimų skyriaus organizacinė bei teisinė struktūra ir sprendimų priėmimas nepriklauso nuo institucijų, atsakingų už transporto tinkamumą, sertifikavimą, techninę priežiūrą, licencijavimą, transporto eismo kontrolę ar infrastruktūros naudojimą, mokesčių surinkimo įstaigų, atitikties įvertinimo įstaigų, infrastruktūros valdytojų, transporto įmonių, Europos Sąjungos agentūrų ir nuo jokių kitų trečiųjų šalių, kurių interesai ar uždaviniai gali kirstis su saugos tyrimus atliekančiam struktūriniam padaliniui pavesta užduotimi ar turėti įtakos jo nešališkumui.

Saugos tyrimų įstatymas

8 straipsnis. Saugos tyrimo nepriklausomumas

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, Lietuvos Respublikos Seimo nariai ir valstybės pareigūnai, politinės organizacijos, asociacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys neturi teisės saugos tyrimų skyriaus valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, daryti jokio politinio, ekonominio, psichologinio, socialinio spaudimo ar kitokio neteisėto poveikio.

Pranešimai apie avarijas ir incidentus

Įpareigojimas pranešti apie avarijas ir incidentus

Saugos tyrimų įstatymo 19 straipsnio 1 dalis

Laivo savininkas ar valdytojas arba laivo kapitonas ar jam atstovaujantis fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centras, uostą, kurio akvatorijoje įvyko laivo avarija ar incidentas, valdanti įmonė, vidaus vandens kelio valdytojas, sužinoję apie įvykusią laivo avariją ar incidentą, nedelsdami, ne vėliau kaip per vieną valandą, apie tai praneša saugos tyrimų skyriui

Už nepranešimą apie įvykusią avariją ir incidentą, apie kuriuos privaloma pranešti saugos tyrimų skyriui, asmenys atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

Pranešimai

Apie laivo avariją ar incidentą privaloma nedelsiant pranešti Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos Saugos tyrimų skyriui.

Pranešti galima:
skambinant +370 609 36 664
ir (arba)
el. paštu notifications@tm.lt

Pranešimo šabloną galima parsisiųsti: https://sia.lrv.lt/

PRANEŠIMAS APIE LAIVO AVARIJĄ AR INCIDENTĄ
NOTIFICATION OF A MARINE ACCIDENT OR INCIDENT

Užpildytą pranešimą prašome pateikti el. paštu notifications@tm.lt, telefonas pasiteirauti +370 609 36 664
Completed notification to be submitted by e-mail notifications@tm.lt, contact phone +370 609 36 664

Asmuo pildantis šį pranešimą / Person reporting	Vardas ir Pavardė / Name and Surname		
	Pareigos / Job Role		
	Įmonė / Company		
	Telefono numeris / Phone number		
	El. pašto adresas / Email address		
Duomenys apie laivą / Data about the ship	Laivo pavadinimas / Name of the vessel		
	TJO numeris (jei suteiktas) / IMO number (if assigned)		
	Laivo vėliava / Flag of vessel		
	Laivo valdytojas / Vessel/s operator		
	Avarijos (incidento) metu laive buvusių žmonių / Number of people on board at the time of accident (incident)	Įgulos / Crew	
		Keleivių / Passengers	
Kitų / Others			
	Kiti: ne įgulos nariai (pvz. locmanai, kranto darbuotojai) Other includes: non crew (eg pilots, shore workers)		
Duomenys apie avariją (incidentą) / Accident (incident) details	Data / Date		
	Vietos laikas / Local time		
	Laivo laikas / Vessel time		
	UTC		
	Vieta arba koordinatės / Place or coordinates		
	Informacija apie avarijos (incidento) metu buvusias hidrometeorologines sąlygas / Hydrometeorology conditions during an accident (incident)		
	Duomenys apie laive esantį reiso duomenų registravimo įrenginį (RDR) / Data about voyage data recorder (VDR) on board	☐ Laive nėra RDR / There is no VDR on board ☐ Buvo padarytas RDR įrašas / Copy of VDR data was made ☐ Nebuvo padarytas RDR įrašas / Copy of VDR data was not made	
Duomenys apie laivo reisą / Voyage data	Išvykimo uostas / Port of departure		
	Paskirties uostas / Port of destination		
	Avarijos (incidento) metu laive buvo locmanas / Pilot on board during the accident (incident)	☐ Taip / Yes ☐ Ne / No	
	Vilkiko naudojimas avarijos (incidento) metu / Use of tugs during the accident (incident)	☐ Taip / Yes ☐ Ne / No	

Privaloma pranešti apie laivo avarijas ir incidentus

Laivo avarija – vienas ar keli įvykiai eksploatuojant laivą, sukeliantys bet kurį iš šių padarinių:

- mirtiną* ar sunkų** asmens sužalojimą;
- asmens dingimą iš laivo;
- laivo žūtį, numanomą žūtį arba jo palikimą;
- žalą laivui;
- laivo užplaukimą ant seklumos, jo valdymo praradimą arba susidūrimą;
- jūrų infrastruktūros pažeidimus, dėl kurių gali kilti pavojus pažeidimus sukėlusiam ar kitam laivui arba asmenims;
- didelę žalą aplinkai arba realią galimybę šiai žalai atsirasti dėl laivo ar laivų pažeidimų.

Laivo incidentas – įvykis ar jų seka, išskyrus laivo avarijas, kuris (-ie) įvyksta tiesiogiai eksploatuojant laivą ir sukelia arba nesiėmus taisomųjų veiksmų gali sukelti pavojų laivo saugai, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui arba aplinkai.

***Mirtinas sužalojimas** – sužalojimas, kurį patiria į avariją patekęs asmuo ir dėl kurio jis miršta per 30 dienų nuo avarijos dienos;

** **Sunkus sužalojimas** – sužalojimas, kurį patiria į avariją patekęs asmuo ir dėl kurio jis per 7 dienas nuo sužalojimo momento tampa nedarbingas ir šis nedarbingumas tęsiasi ilgiau negu 72 valandas.

Apie kokius įvykius privaloma pranešti?

Saugos tyrimų skyriui turi būti pranešama apie visas laivų avarijas ir incidentus, įvykusias Lietuvos Respublikos teritorijoje, o jei avarija ar incidentas įvyksta su Lietuvoje registruotu laivu – ir apie įvykusias už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

Pranešėjai neturėtų vertinti, ar įvykęs įvykis laikomas laivo avarija / incidentu ar ne, ar jis reikšmingas ar ne.

Įvykių, apie kuriuos privaloma pranešti pavyzdžiai (sąrašas nebaigtinis, nes tokio sudaryti nėra įmanoma):

- laivų susidūrimai, atsitrenkimai, užplaukimai ant sekumos, gaisrai, sprogimai ir pan.
- žmonių žūtys, sužalojimai laive, nepriklausomai nuo jų sunkumo. Tai taikoma ir laive esantiems asmenims, kurie nėra laivo įgulos nariai;
- krovinio ar įrangos pametimas ar iškritimas iš laivo (pvz. pamestas inkaras);
- teršalų išsiliejimas iš laivo;
- laivo konstrukcijų apgadinimas įskaitant atvejus, kai tai atsitiko dėl kranto infrastuktūros eksploatacijos (pvz. kranto kranas apgadino laivo konstrukcijas);
- techniniai gedimai, dėl kurių laivas paprašė vilkikų ar kitokios pagalbos iš kranto;
- kranto infrastruktūros, pvz. krantinės, tilto ar pan. apgadinimas;
- visos pavojingos situacijos su laivais, kurios nesukėlė pasekmių, pavyzdžiui neplanuotas laivo pagrindinių variklių išsijungimas laivui plaukiant;

Jei nesate įsitikinę, ar įvykis turėtų būti priskiriamas avarijai ar pavojingam incidentui, ar ne, visuomet praneškite!

Saugos tyrimų skyrius visuomet pasirengęs padėti atsakyti į iškilusius klausimus

Pranešimas apie įvykį

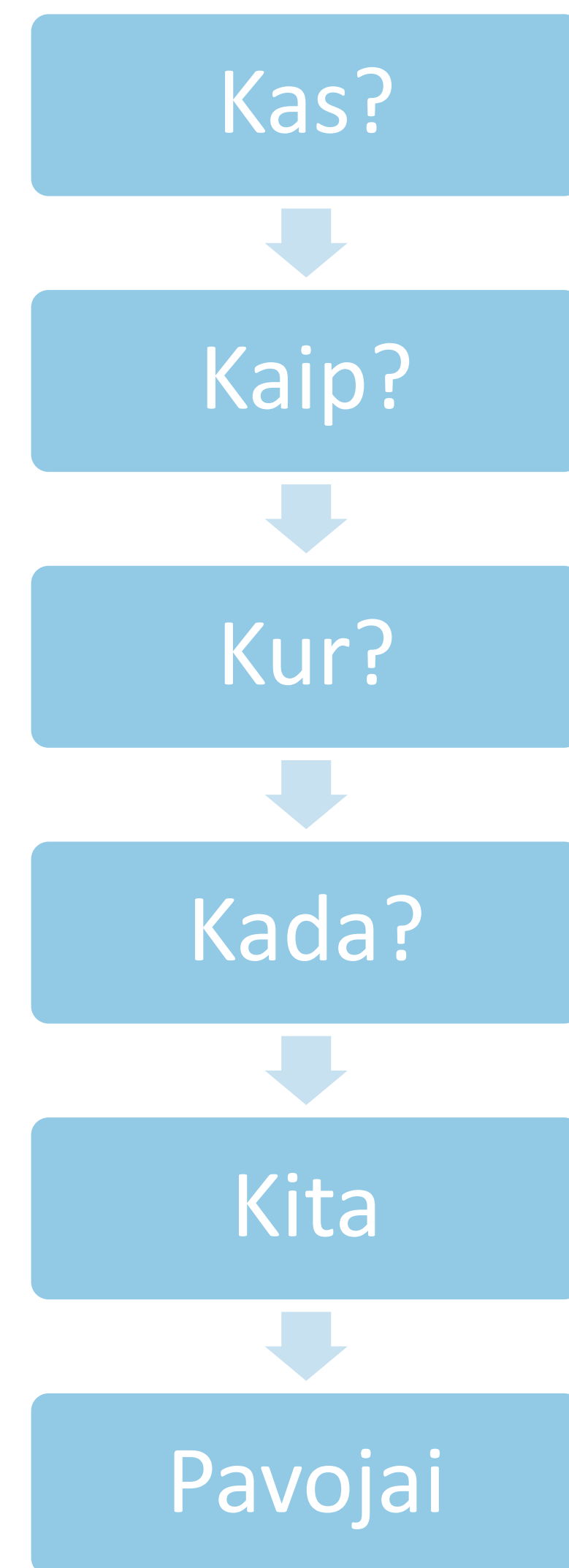
24 valandas per parą
veikianti pranešimų linija:

+370 609 36 664

Pranešimo apie įvykį turinys

**Pranešimo metu galime paprašyti
papildomos informacijos ir pagalbos**

Kuo daugiau informacijos
pateiksite pranešimo metu,
tuo geriau būsime pasiruošę
įvykio vertinimui ir tyrimui

Saugos tyrimas

Pranešimas

Pranešti apie avariją ar incidentą privaloma nedelsiant

Sprendimas dėl tyrimo

Net jei tyrimas neatliekamas, gali būti išleidžiamas informacinis saugos biuletenis.

Ataskaitos projekto derinimas

Tyrimas užbaigiamas parengiant saugos tyrimo ataskaitą, kuri derinama su visomis susijusiomis šalimis.

Saugos rekomendacijos

Saugos rekomendacijos gali būti teikiamos bet kuriuo tyrimo metu.

Vertinimas

Saugos tyrimų skyrius įvertina pranešimą ir įvykio priskyrimą avarijai ar incidentui

Tyrimas

Kiekvienam tyrimui priskiriamas tyrimo vadovas

Tyrimo ataskaita

Galutinė saugos tyrimo ataskaita talpinama viešai interneto svetainėje.

Saugos tyrėjų statusas

Saugos tyrimų skyriaus vedėjui paskyrus saugos tyrimo vadovą, neatsižvelgiant į jokių teisminių tyrimus jis turi įgaliojimus imtis reikiamų priemonių, kad būtų įvykdyti su saugos tyrimu susiję reikalavimai.

Vadovaujantis LR Saugos tyrimų įstatymu, **saugos tyrimo vadovui suteikiama teisė:**

- patekti į avarijos ar incidento vietą, su avarija ar incidentu susijusias teritorijas ir laivus, taip pat apžiūrėti krovinį, įrangą arba jų liekanas, infrastruktūrą, eismo valdymo įrangą;
- sudaryti įrodymų sąrašą ir imtis reikiamų priemonių, kad įrodymai būtų iš karto surinkti ir būtų atlikta laivų, jų prietaisų ar komponentų, nuolaužų ar liekanų, infrastruktūros arba kitų sudedamųjų dalių ar medžiagų paieška ir surinkimas, taip pat apžiūros ar analizės tikslais juos paimti;
- reikalauti, kad būtų įvertinti ir iširti šios dalies 2 punkte nurodyti daiktai, ir laisvai susipažinti su vertinimo arba tyrimo rezultatais;
- kviesti ir apklausti liudytojus, taip pat reikalauti, kad jie atskleistų informaciją ar pateiktų įrodymus, kurie yra svarbūs atliekant saugos tyrimą;
- gauti aukų kūnų apžiūros rezultatus ir iš aukų kūnų paimtų ėminių tyrimų rezultatus;
- reikalauti asmenų, susijusių su laivų, infrastruktūros naudojimu, medicininės apžiūros rezultatų, iš šių asmenų paimtų ėminių tyrimų rezultatų ir su jais susipažinti;
- gauti visą su avarija ar incidentu susijusią informaciją ir užregistruotus duomenis, tarp jų laivo reiso duomenų registravimo sistemos ar supaprastintos laivo reiso duomenų registravimo sistemos duomenis apie laivą, reisą ir maršrutą, krovinį, įgulą, darbuotojus ar kitus asmenis, objektus, sąlygas ar aplinkybes, juos kopijuoti ir jais naudotis;
- gauti bet kokią laivo vėliavos valstybės, laivybos bendrovės, laivo savininko ar valdytojo, laivų klasifikavimo bendrovės, laivo techninę priežiūrą vykdančių subjektų ir kitų su laivo avarija ar incidentu susijusių subjektų, jeigu jie ar jų atstovai yra įsteigti Lietuvos Respublikoje, turimą informaciją ar įrašus;
- prašyti su laivų avarijų ar incidentų saugos tyrimu susijusių valstybės institucijų, tarp jų laivybos inspektorių, pakrančių apsaugos tarnybos pareigūnų, laivų eismo tarnybos operatorių, paieškos ir gelbėjimo komandų, laivavedžių arba kito uoste ar jūroje dirbančio personalo, pagalbos.

Bendradarbiavimas

Saugos tyrimų skyriaus kontaktinę informaciją, naujienas ir kitą informaciją galima rasti internetinėje svetainėje: **<https://sia.lrv.lt/>**

Saugos tyrimų skyrius – ne tik pranešimams apie avariją ar incidentą:

- Kilus klausimams dėl įvykių, tiesiogiai neapibrėžtų, kaip avarija ar incidentas;
- Kilus klausimams dėl įvykio, įvykusio kitoje valstybėje;